

HIBRID OKTATÁSI TECHNIKÁK AZ ANGOL MINT IDEGEN NYELV OKTATÁSÁBAN

A digitális technológia forradalmi fejlődése és különösen az online világ térnyerése számos olyan lehetőséget nyitott meg, melyek kiválóan alkalmazhatók többek között az oktatásban is. Ide sorolhatók pl. az ún. a hibrid oktatási technikák, melyek rendkívül hatékonyan alkalmazhatók az idegen nyelvek oktatásában is. A hibrid oktatás olyan pedagógiai megközelítés, amely az online és a hagyományos tanítási módszereket ötvözi. Ez a forma lehetővé teszi a tanulók számára, hogy rugalmasabban vegyenek részt az oktatási folyamatban, miközben továbbra is élvezik a hagyományos osztálytermi tapasztalatokat. Jelen tanulmány célja, hogy egyrészt feltárja a hibrid oktatási technikák alkalmazásának elméleti hátterét, másrészt konkrét példákon mutassa be azok előnyeit és hátrányait.

Maga a hibrid oktatás nem korlátozódik kizárólag csak a személyes jelenléti tanulás és az online tanulás kombinációjára. Sharma és Barrett feltevése szerint a hibrid oktatásnak nem kizárólag csak az egyikre kellene korlátozódnia, hanem az egyes tanórákon a kettő kombinációját vagy váltogatását célszerű alkalmazni, hogy hatékonyabban menjen végbe a tanulási folyamat. A technológiai és a különböző médiumok használata sokféle lehetőséget hordoz magában, például a CD-ROM-okat, az interaktív táblákat és az internetet. A technológia fogalma magában foglalja a kommunikáció céljából szolgáló számítógépeket (például e-mailezést), valamint az órát fejlesztő környezeteket, mint például a virtuális tanulási környezeteket (VLE), blogokat. Ezen eszköztárak felhasználásával a tanóra szerteágazóbb is interaktívabb formában történne (Barrett – Sharma, 2007).

A HIBRID OKTATÁS ELŐNYEI ÉS HÁTRÁNYAI

A hibrid oktatás elsődleges előnye, hogy mind a diákoknak, mind a tanároknak segít az idejüket hasznosan eltölteni. A tanároknak lehetőségük van olyan tevékenységeket áthelyezni az online világba, amelyek egyébként jellemzően az osztályteremben zajlanak. Ez lehetővé teszi a tanárnak, hogy több időt töltsön a diákokkal való egyéni munkával. A kevert oktatási forma továbbá hozzájárul ahhoz, hogy a diákok a tanórákat megelőző és követő tevékenységekkel tudjanak foglalkozni, elősegítve a tanulók mélyebb háttértudását az adott témával kapcsolatban. Ez lehetőséget ad a tanárnak arra, hogy több időt szánjon a diákok magasabb rendű gondolkodási képességeinek fejlesztésére (Beckingham, 2017).

Ha az iskola infrastruktúráját szeretnénk górcső alá venni, akkor az sem elhanyagolható szempont, hogy a blended learning a hagyományos oktatáshoz képest sokkal költséghatékonyabb. Az órákat könnyen újra lehet használni, mivel a blended learning kurzusok nem nyomtatott anyagokon, hanem elektronikus anyagokon alapulnak (Barrett – Sharma, 2007).

További fontos szempont, hogy az órák áthelyezése az online környezetbe hatással van a diákok autonómiájára és kreativitására is. A blended learning gyakran a diákokra bizza a felkészülés felelősségét otthon, általában videók megtekintésével. Amikor az aktuális óra elkezdődik, az elméletet nem kell már elmagyarázni, és a diákok áttérhetnek a gyakorlati feladatokra (Dangwal – Lalima, 2017).

Mind a személyes tanulás, mind a blended learning pozitív hatással bír a diákok motivációjára, de különböző okok miatt. Amikor a blended learningről van szó, a motivációt befolyásoló egyik kulcsfontosságú tényező a felhasznált technológia. Sharma és Barrett szerint a technológiák használata az órákon növeli a diákok motivációját. Néhány tanuló számára vonzóbb a számítógépen végzett gyakorlás, mert jobban szeretnek gépelni, mint hagyományosan írni. Ráadásul a diákok motiváltabbnak érzik magukat, amikor eldönthetik, hány alkalommal hallgatnak meg egy hallásgyakorlatot. Szerintük a fiatalabb diákokat is motiválja, ha játékokat játszanak az órán, azonban nekik el kell magyarázni, hogy a játszott játék milyen módon hasznos számukra (Barrett – Sharma, 2007).

A blended learning alkalmazása ugyanakkor a tanárok számára kihívást is jelenthet. Különösen az idősebb generációhoz tartozó oktatóknál tapasztalható, hogy gyakran küzdenek a diákok által mindennap használt technológiák megértésével. Mivel azokat sok esetben elutasítják, nem látják meg a modern technológia újszerű oktatási formákra, így pl. a blended learningre vonatkozó potenciálját sem. Az iskoláknak vagy intézményeknek rendelkezniük kell olyan oktatókkal és technikai támogatással, akik segítenek a tanároknak ezen a területen. Sharma és Barrett szerint a tanárok pozitív, negatív vagy semleges módon viszonyulhatnak a technológia használatához, de fontos felismerni a technológia használatának potenciális előnyeit (Barrett – Sharma, 2007).

A blended learning további hátrányának tekinthető, hogy az online térből hiányzik a személyes kapcsolat a diákok és a tanárok között. A tanárok nem tudják leolvasni a diákok testbeszédét, amely segíthet nekik eldönteni, hogy értik-e az anyagot vagy sem. Az online környezetben a tanárok nem látják az arckifejezéseket, gesztusokat és más nonverbális jeleket. Graham és Griffiths rámutat, hogy a diákok és tanárok közötti személyes interakciók, mint például a fejbólintás vagy a mosoly, pozitívan befolyásolják a diákok motivációját. Ráadásul amikor az idegen nyelv kiejtését tanítják, az online rész csak korlátozottan alkalmas a blended learning kurzusokban (Graham – Griffiths, 2009).

Hátránynak tekinthetők a blended learning bevezetésével kapcsolatos járulékos költségek is. Mint azt Sharma és Barrett is hangsúlyozza, kezdetben minden új technológia drága. Ez kapcsolódik egyrészt magához az alkalmazandó eszközökhöz, másrészt pedig azon informatikai munkaerőhöz, akikre szükség van a technológiák zökkenőmentes működéséhez (Barrett – Sharma, 2007). Bailey azt is hozzáteszi, hogy az új technológiák az elmúlt évtized technológiáihoz képest köny-

nyebben kezelhetők és frissíthetők, azonban a technológiák sokfélesége általában magasabb pénzügyi kiadásokkal jár. Amikor a blended learning költségeiről van szó, azoknak nem feltétlenül kell összefüggeniük a technológiával és annak kezelésével. Szerinte az új technológia bevezetése általában változásokkal jár az infrastruktúrában. Az iskoláknak szükségük lehet az IT-kapacitásuk fejlesztésére, és több technológia több energiafelhasználást is igényelhet. Ez strukturális változást is eredményezhet az épületben, ami rendkívül költséges lehet. Az iskolai hatóságoknak ezen költségeket is figyelembe kell venniük, amikor a blended learning lehetőségét megfontolják (Bailey, 2013).

Mindent összegezve összességében a blended learning előnyei egyértelműen felülmúlják a hátrányokat.

HIBRID OKTATÁSI FELADATTÍPUSOK AZ ANGOL MINT IDEGEN NYELV OKTATÁSA SORÁN

Az angol mint idegen nyelv oktatásához kapcsolódóan számos feladattípus létezik, melyek jelenléti és online térben is megvalósíthatók. Az angol nyelvtan tanítására vonatkozóan ide sorolhatók pl. a következők (CEFR 2001):

- Hiánykitöltés (gap-filling)
- Mondatképzés adott modell alapján
- Több választási lehetőség (multiple choice)
- Kategóriacserélős gyakorlatok
- Mondatok összefésülése (sentence merging)
- Példamondatok fordítása az L1 nyelvből az L2 nyelvre
- Kérdés és válasz, amely bizonyos grammatikai szerkezetek használatát igényli
- Nyelvtanközpontú folyékonyági gyakorlatok

Purpura (2004) a grammatikai feladatokat kiválasztott-válasz típusú és korlátozott-produkciós típusú feladatokra osztja. Kiválasztott-válasz típusú gyakorlatok a következők:

- Több választási lehetőséget tartalmazó feladat: a tanulók kiválasztják a helyes választ a lehetőségek közül, amelyek gyakran a mondat alatt vannak felsorolva. Általában csak egy helyes válasz van.
- Több választási lehetőséggel kapcsolatos, hiba azonosítására szolgáló feladat: a tanulók azonosítják a mondatban helytelen lehetőséget vagy szót.
- Párosítás: a tanulók egyik lehetőséget párosítják egy másikkal, és megvizsgálják az elemek közötti kapcsolatot.
- Diszkriminációs feladat: a tanulók kiválasztják azt a lehetőséget (képet, mondatot), amely a legmegfelelőbb a kijelentéshez.
- Észlelési feladat: a tanulók a szövegben kiemelik vagy körbeveszik a nyelv egy specifikus jellemzőjét.
- Hiányzó részek kitöltésére szolgáló feladat: a tanulók kitöltik a mondatok üres részeit a megfelelő szavakkal.
- Rövid válaszos feladat: a tanulók néhány szóval vagy teljes mondattal válaszolnak a kérdésre.
- Párbeszéd (vagy beszéd) befejezési feladat: a tanulók elfogadható információval fejezik be a párbeszédeteket.
- Kiterjesztett-produkciós feladat: ez a feladat egy prompt (utasítás) formájában kerül megadásra, a tanulók különböző válaszokat hoznak létre.
- Információ-hiány feladat: a tanulók kérdéseket tesznek fel egymásnak, hogy megtalálják az információhiányt a szövegben.
- Történetmesélés és beszámoló: a tanulók saját tapasztalataik alapján mesélnek történeteket.
- Szerepjáték és szimulációs feladatok: a tanulók bizonyos szerepeket játszanak el a feladat teljesítése érdekében.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bailey, J. (2013). Blended Learning Implementation Guide. URL: http://www.faithformationlearningexchange.net/uploads/5/2/4/6/5246709/blended_learning_implementation_guide.pdf (11.11.2023)
- Beckingham, K. (2017). The Impact of Blended Learning. [online]. URL: <https://edtechnology.co.uk/Article/the-impact-of-blended-learning/> (11.11.2023)
- Graham, M. E.; Griffiths, Ch. R. (2009). How Does The Use of Interactive Whiteboards Affect Teaching and Learning? In: Distance Learning for Educators, Trainers and Leaders, Vol. 6, [online]. URL: <https://www.infoagepub.com/dl-issue.html?i=p54c1186796d6a> (11.11.2023)
- Lalima, D.; Dangwal, L. (2017). Blended Learning: An Innovative Approach In: Universal Journal of Educational Research, Vol. 5, 129 p., [online]. URL: https://www.researchgate.net/publication/313882997_Blended_Learning_An_Innovative_Approach (11.11.2023)
- Sharma, P.; Barrett, B. (2007). Blended Learning: Using Technology in and beyond the Language Classroom, London, Macmillan.
- Purpura, J. (2004). Assessing Grammar. Cambridge, Cambridge University Press.

| Fotó: www.freepik.com